

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuollon yksikkö

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite: lausuntopyyntö VN/3713/2020

Itä-Suomen aluehallintoviraston lausunto luonnoksesta ”Hallituksen esitys eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi”

Maa- ja metsätalousministeriö on 16.12.2021 lähettämässään sähköisessä lausuntopyynnössä pyytänyt aluehallintovirastolta lausuntoa valmisteilla olevasta hallituksen esityksestä eläinlääkintähuoltolaiksi.

Pyydettyinä lausuntona Itä-Suomen aluehallintovirasto esittää seuraavaa:

1 luku. Yleiset säännökset:

1 § Lain tarkoitus ja soveltamisala

- *Tämän lain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä kansanterveyttä erityisesti varmistamalla eläinlääkäripalvelujen laatu sekä turvaamalla yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset julkiset eläinlääkäripalvelut koko maassa.*

Tarkoitus kuulostaa hyvältä ja toteuttamiskelpoiselta.

- *Soveltamisalana on ensin mainittu: Tässä laissa säädetään eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä, ohjauksesta ja valvonnasta.*

Ilmeisesti tätä on tarkoituksella painotettu, koska lain tarkoitus näkyy olevan nimenomaan eläinlääkäripalvelujen laadun ja

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 2, 13035 AVI | Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 5, Mikkeli

puh. 0295 016 800

kirjaamo.ita@avi.fi

www.avi.fi

Kuopion toimipaikka

Piispankatu 1

Joensuun toimipaikka

Torikatu 36 C

saatavuuden turvaamisessa – ei niinkään valvonnan vaikuttavuudella.

- Seuraavassa kappaleessa mainitaan: *Tässä laissa säädetään lisäksi elintarviketurvallisuuden, eläinten terveyden ja eläinten hyvinvoinnin valvonnasta sekä eläintautien vastustamistyöstä kunnissa.*

Tähän tulisi lisätä myös kuntayhtymät ja yhteistoiminta-alueet.

2 § Määritelmät

- *2)...toimenpiteitä eläimen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi, ennalta ehkäisevää terveydenhuoltotyötä sekä eläimen lopettamista.*
Tähän pitäisi kai täsmentää **eläinlääkäriin tekemiä**, muussa tapauksessa ne eivät kuulu eläinlääkäripalveluihin.

2 luku **Viranomaiset sekä eläinlääkintähuollon ohjaus ja suunnittelu:**

3 § Viranomaiset

- *Kunta (jäljempänä järjestäjä) huolehtii alueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä siten kuin tässä laissa säädetään. Tehtävistä huolehtii lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.*

Tämä on erittäin epäselvästi ilmaistu. Pitäisi ilmeisesti olla:
"Järjestäjän tehtävistä huolehtii lautakunta tai muu monijäseninen toimielin."

5 § Eläinlääkäripalveluja koskeva alueellinen suunnitelma

- *Aluehallintoviraston on laadittava alueellinen suunnitelma tässä laissa säädetyn julkisen järjestämisvastuun piiriin kuuluvista eläinlääkäripalveluista alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalvelujen saatavuutta ja laatua koskevat alueelliset tavoitteet. Alueellisessa suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallinen suunnitelma.*

Aluehallintovirasto ei voi suunnitella alueensa eläinlääkäripalveluita, sillä niiden suunnittelu kuuluu järjestäjille. Aluehallintoviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista toimialueellaan. Tässä pykälässä olisi syytä mainita eläinlääkäripalveluiden valvonnan suunnitelmasta.

6 § Järjestäjän suunnitteluvelvollisuus

- *Järjestäjän suunnittelussa on otettava huomioon tässä laissa sekä eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa, eläinten kuljetuksesta annetussa laissa, eläintautilaissa ja eläimistä saatavista sivutuotteista annetussa laissa tarkoitetut valtakunnalliset ja alueelliset suunnitelmat. Aluehallintovirasto ohjaa järjestäjän suunnittelua sekä valvoo ja arvioi suunnitelmien toteutumista.*

Aluehallintovirastoon on varattava riittävästi henkilöstöresursseja järjestäjien suunnittelun ohjaukseen.

7 § Kunnaneläinlääkärin virat

- *Tämän lain mukaisten tehtävien hoitamista varten järjestäjällä on oltava tarpeellinen määrä kunnaneläinlääkärin virkoja. Eläinlääkäripalveluja tarjoavan kunnaneläinlääkärin virkaan tulee kuulua tarpeen vaatima ainakin ajoittainen osallistuminen maan eläintautivalmiuteen ja kiireelliseen eläinsuojeluvalvontaan liittyviin tehtäviin.*

" Tarpeen vaatima ainakin ajoittainen" voidaan poistaa, sillä valmiutta kyseisiin tehtäviin on pidettävä yllä koko virkauran ajan. Tähän voisi lisätä: ja muihin valvontatehtäviin, joista järjestäjä saa korvauksen valtiolta, ellei valvontatehtäviä varten ole palkattu erillisiä kunnan- (/valvonta-) eläinlääkäreitä.

3 luku **Julkiset eläinlääkäripalvelut:**

8 § Eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu

- *Järjestäjä vastaa yleisen edun kannalta välttämättömien eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä alueellaan. Se on järjestämisvastuussa eläinlääkäripalveluista niitä kotieläimiä varten, joiden*

omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka se on tai, jos kyseessä ovat tämän lain velvoitteiden mukaisesti eläinten pitopaikassa tarjottavat palvelut, joiden pitopaikka sijaitsee järjestäjän alueella.

Tässä pitäisi huomioida myös mahdolliset kesäasukkaat, joiden kotieläinten hoito on suuri työllistäjä loma-aikoina.

9 § Järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut:

Ilmeisesti tässä on käytetty suoraan kunnaneläinlääkäritaksan mukaisia määritelmiä ja poistettu listalta automaattisesti toimenpiteet, jotka taksan mukaan kuuluvat kategoriaan ”Erittäin vaativa, aikaa vievä tai erityistä perehtyneisyyttä vaativa kirurginen toimenpide”.

Tätä asiaa tulisi aluehallintoviraston mielestä harkita uudelleen – toimenpiteet ovat kuitenkin tähän asti olleet kunnaneläinlääkäriin tehtäviä, eikä taksakortin hinnoittelun perusteella voida jättää hoitamatta yksittäisiä eläimen henkeä uhkaavia tilanteita.

Tulevaisuudessa näihin tehtäviin voi olla mahdollista järjestää paremmin aikaa, kun työnjakoa ja ajankäyttöä voidaan isommilla alueilla järjeistää.

Esimerkkinä tällaisesta: toimenpidelistan *kohdassa 13) synnytyssapu* tulisi olla myös koirien keisarileikkaus mainittuna, sillä ei ole perusteltua jättää sitä pois näinkin yksityiskohtaisesta listauksesta. Teknisesti toimenpide ei juurikaan poikkea muille lajeille tehtävästä. Kohtaan 12) tulisi lisätä mm. vierasesineen poisto-operaatiot.

10 § Palvelujen saatavuus

- *Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia palveluja on saatavilla arkipäivisin virka-aikaan.*

Virka-aikaa ei ole tässä lakiesityksessä määritelty.

- *Palvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.*

Tämä kuulostaa hyvältä, muttei taida käytännössä juurikaan vaikuttaa julkisten palveluiden tarpeeseen. Toki siinä tapauksessa, että yksityiset tuottavat osan palveluista järjestäjälle sopimus pohjaisesti, tällä on merkitystä.

11 § Päivystyksen järjestämistä koskeva yhteistoimintavelvoite ja eriyttämisvelvoite

- *Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä päivystysalueella siten, että vastaanotolla ja eläinten pitopaikoissa hoidettavia eläimiä hoitaa pääasiassa eri henkilökunta. Tästä vaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa päivystysalueella, jonka eläintiheys on pieni tai jossa vastaanotolla hoidettavien kotieläinten osuus kaikista päivystysalueella pidettävistä kotieläimistä on vähäinen tai se on muusta erityisestä syystä perusteltua.*

Poikkeusmahdollisuus on erittäin hyvä asia, sillä joka paikassa ei vielä ole saatavilla erillistä pieneläinpäivystystä kohtuullisella etäisyydellä. Myöskään kunnaneläinlääkäriresurssit eivät anna myöden tällaiselle eriyttämiselle, joka vaatisi kaksinkertaisen määrän päivystäjiä.

12 § Palvelujen järjestämistavat

- *Järjestäjä voi tuottaa 9 §:ssä tarkoitetut palvelut itse tai tehdä yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan kanssa sopimuksen kyseisten palvelujen tuottamisesta. Järjestäjän tulee huolehtia, että sopimuksen tekeminen ei vaaranna järjestäjän tässä laissa säädettyjen tehtävien asianmukaista hoitamista sopimuksen voimassaolon aikana tai sen päättyessä.*

Tästä puuttuu mahdollisuus tehdä sopimus toisen järjestäjän kanssa eläinlääkäripalvelujen tuottamisesta. Joskus tällainenkin sopiminen on aiheellista.

13 § Toimintaedellytykset, ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä ja vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä

- *Järjestäjän tulee ilmoittaa aluehallintovirastolle niiden toimipisteiden yhteystiedot, joissa se tuottaa eläinlääkäripalveluja itse tai yhteistoiminnassa muiden järjestäjien kanssa.*

Tämä on hyvä lisäys lainsäädäntöön. Lisäksi voisi muistuttaa kuntia veloitteesta ilmoittaa palveluksessaan olevista kunnaneläinlääkäreistä ja toimittaa ajantasaiset tiedot aluehallintovirastoon aina tilanteen muuttuessa.

- *Järjestäjä vastaa sen toiminnassa syntyneiden eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen potilasasiakirjojen säilyttämisestä yksittäisten eläinlääkäriammattin harjoittajien sijasta.*

Tämä velvoittaa samalla järjestäjän omistamien tietojärjestelmien käyttöönottoon.

14 § Kunnaneläinlääkäriin perimät palkkiot ja korvaukset

- *Eläinten pitopaikassa annettavien 9 §:ssä tarkoitettujen palvelujen käyntipalkkiosta ja matkakustannusten korvauksesta omistajalta tai haltijalta peritään kuitenkin enintään se järjestäjän määrittelemä määrä, joka on kohtuullinen ottaen huomioon alueella suoritettavien käyntimatkojen pituudet, niistä aiheutuvat palvelujen hintaerot sekä asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun tavoite. Loppuosa peritään järjestäjältä*

Hienoa, että subventiojärjestelmä säilyy. Tällä on eläinsuojelullistakin vaikutusta.

15 § Kunnan perimät maksut järjestämisvastuuseen kuuluvista palveluista

- *Sen lisäksi, mitä 14 §:ssä säädetään kunnaneläinlääkäriin perimistä palkkioista ja korvauksista, järjestäjän tulee periä itse tuottamistaan 9 §:ssä tarkoitetuista palveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta maksu silloin, kun kotieläintä hoidetaan eläinlääkäriin vastaanotolla*

Tämän ei pitäisi olla mikään automaatti vaan järjestäjillä tulisi jatkossakin olla mahdollisuus jättää tällainen maksu perimättä, jos järjestäjä ei koe sitä tarpeelliseksi.

- *Jos Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT ja valtakunnalliset työntekijöiden yhdistykset ovat virkaehtosopimuksessa sopineet, että kunnaneläinlääkäri ei peri palkkioita kotieläimen omistajalta tai haltijalta, asiakasmaksujen osalta ei sovelleta, mitä 14 §:ssä ja 1 momentissa säädetään. Tällöin järjestäjän tulee periä itse tuottamistaan 9 §:ssä*

tarkoitetuista eläinlääkäripalveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta asiakasmaksu, johon voi sisältyä käynti- tai vastaanottomaksu, erilliset maksut suoritetuista toimenpiteistä, maksu keskitetystä yhteydenotto palvelusta sekä korvaus matkakustannuksista ja käytetyistä lääkkeistä ja tarvikkeista. Maksun tulee olla palvelujen käyttäjän kannalta kohtuullinen.

Tässä ilmeisesti varaudutaan ns. kokonaispalkkaukseen. Hyvä, että kaikki mahdollisuudet otetaan huomioon jo tässä vaiheessa lainsäädännössä.

4 luku **Valvontatehtävien järjestäminen:**

20 § Valvontatehtävien järjestäminen

- *Järjestäjän on huolehdittava muissa 1 §:n 3 momentissa mainituissa laeissa kunnaneläinlääkärille säädettyjen tai näiden lakien nojalla määrättyjen valvontatehtävien hoidon edellytysten järjestämisestä alueellisten ja valtakunnallisten valvontaa koskevien suunnitelmien mukaisesti.*

Suunnitelmien resurssitarpeen kartoituksessa on syytä huomioida se, että hyvin suuri osa valvonnasta on ennalta arvaamatonta ja suunnitelman ulkopuolista.

5 luku **Yksityinen eläinlääkintähuolto:**

25 § Toimintaedellytykset ja vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä

- *Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan vastuuseen sen toiminnassa syntyneistä potilasasiakirjoista sovelletaan, mitä 13 §:n 4 momentissa säädetään järjestäjän vastuusta.*

Tässä olisi selkeämpää sanoa suoraan, että "Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottaja vastaa sen toiminnassa syntyneiden eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen potilasasiakirjojen säilyttämisestä yksittäisten eläinlääkäriammattin harjoittajien sijasta."

6 luku **Eläinlääkäripalvelujen valvonta:**

26 § Tarkastusoikeus

- *Ruokavirastolla ja aluehallintovirastolla on oikeus päästä paikkoihin, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja, sekä tarkastaa järjestäjän, yliopiston ja yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan toimitilat, työvälitteet, kirjanpito, potilasasiakirjat ja muut eläinlääkäripalvelujen tuottamista koskevat asiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. Ruokavirasto voi määrätä aluehallintoviraston suorittamaan tarkastuksen.*

Aluehallintoviraston valvontatehtävät on rajattu tarkastusoikeuteen. Ruokavirasto hoitaa esitysluonnoksen mukaan tarkastuksen aiheuttamat mahdolliset jatkotoimenpiteet. Tämä on oikein hyvä asia, sillä aluehallintoviraston tehtävänä on ohjata eläinlääkäripalvelujen suunnittelua, mikä aiheuttanee jääviyden päätösten teossa.

30 § Rekisteri

- *Rekisteriä pidetään yksityisistä eläinlääkäripalvelun tuottajista sekä järjestäjien ja yliopiston 3 luvun säännösten piiriin kuuluvasta toiminnasta.*
- *Ruokavirasto antaa jokaiselle yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan, järjestäjän tai yliopiston ilmoittamalle kiinteälle toimipaikalle tunnusnumeron. Jos yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla ei ole kiinteää toimipaikkaa, tunnusnumero annetaan palveluntuottajalle.*

Tämä on aluehallintoviraston mielestä hyvä asia.

7 luku **Erinäiset säännökset:**

31 § Virka-apu

- *Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua 26 §:ssä tarkoitettujen tarkastusten suorittamisessa säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.*

Aluehallintoviraston toiveena olisi, että virka-avun maksullisuus hoidettaessa esim. yhteisiä eläinsuojeluasioita, joissa myös poliisi on viranomainen, kumottaisi. Hyvä, että velvollisuus on kuitenkin tähän lakiin kirjattu.

33 § Julkisin varoin tuettuja eläinlääkäripalveluja koskeva avoimuusvelvollisuus

- *Kunnan tulee koota ja omien tulojensa lisäksi kuvata tiedot palkkioista, joita kunnaneläinlääkärit ovat perineet sen tuottamista järjestämismvastuulle kuuluvista palveluista, vähennettyinä palkkioiden hankkimiseen kohdistuvilla kuluilla.*

Tämä ilmeisesti helpottuu, kun kunnat (järjestäjät) veloitetaan ylläpitämään potilaskirjanpitoa.

Johtaja Ulla Ahonen

Läänineläinlääkäri Kaisa Honkapirtti

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Tämä asiakirja ISAVI/10234/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/10234/2021 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Ahonen Ulla 21.02.2022 17:58

Esittelijä Honkapirtti Kaisa 21.02.2022 17:11